

RAPORT

Kierunek studiów: Zarządzanie
Forma studiów: Studia niestacjonarne

Natalia Rudnicka
Nr albumu 40230

Pierwszy krok do kariery zawodowej

Prowadzący przedmiot: dr hab., prof. AEH Radosław Wiśniewski

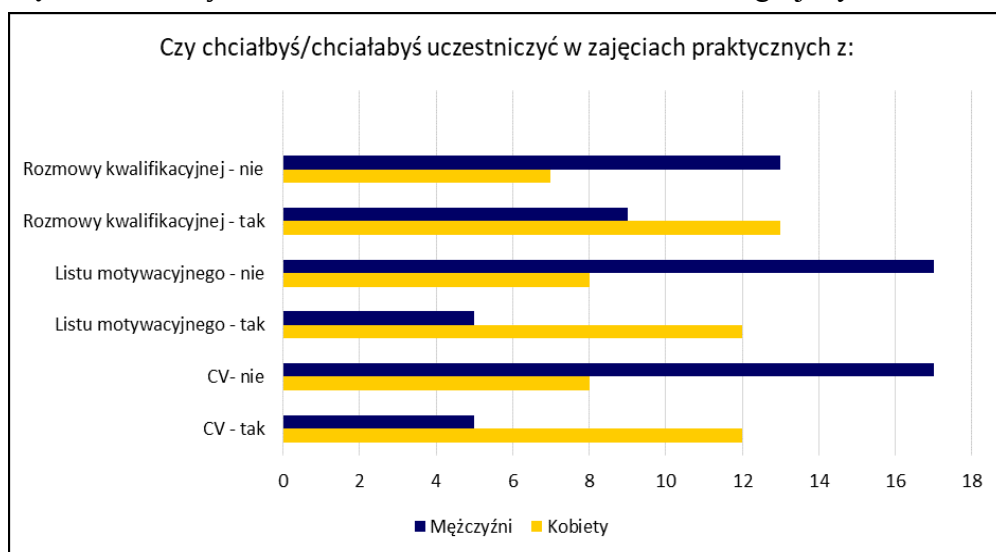
Warszawa, 2024 r.

Badania zostały przeprowadzone na potrzeby projektu licencjackiego o tytule „Pierwszy krok do kariery zawodowej”. Głównym celem projektu było wsparcie młodzieży wkraczającej na rynek pracy. Uczniowie klas maturalnych stają przed problemem jakim jest rozpoczęcie kariery zawodowej, dlatego też na rzecz projektu zostały zorganizowane spotkania z przedstawicielami firm, które wykazały chęć zatrudnienia młodzieży bez doświadczenia zawodowego. Badanie w postaci ankiet miało zweryfikować, czy takie spotkania faktycznie wpływają na świadomość młodzieży, odnośnie możliwych do podjęcia ścieżek kariery. Respondentami byli uczniowie Technikum Ekonomicznego Zespołu Szkół nr 2. w Nowym Dworze Mazowieckim, na kierunkach: ekonomia, turystyka, mechatronika i informatyka, które jak warto wspomnieć są atrakcyjnymi zawodami, znajdującymi się w czołówce zawodów najbardziej poszukiwanych na rynku pracy. Będą oni w najbliższej przyszłości wchodzić na rynek pracy. Są to osoby młode bez doświadczenia zawodowego. Jedyne kontakty z pracą miały podczas kilkutygodniowych praktyk organizowanych przez szkołę. Osoby, które zdecydowały się na technikum, już świadomie wyznaczyły sobie pewien kierunek, w którym podążają. Uczniowie tacy dość wcześnie precyzują swoje możliwości i predyspozycje. Są świadomi swoich kompetencji i umiejętności. Dostosowują się już na etapie nauki i wykształcenia do pracy w obranym kierunku. Sama także uczęszczałam do tego technikum i też byłam postawiona przed problemem znalezienia swojej pierwszej pracy w zawodzie, dlatego wiem, że maturzyści potrzebują informacji na temat możliwości jakie przed nimi stoją. Często ciężko im dotrzeć do danych, na temat potrzeb pojawiających się na rynku. Oczekują konkretnych przykładów rozwiązań ich aktualnej sytuacji, a brak umiejętności szukania zatrudnienia i obawa przed brakiem miejsc pracy, dla osób bez doświadczenia, nie pomagają. Jak podają dane z II kwartału 2009r. opublikowane przez GUS: „Dla 2592 tys. osób pierwsza praca po zakończeniu szkoły była zgodna z zawodem wyuczonym (co stanowiło 43,0% populacji młodych osób z doświadczeniem zawodowym po ukończeniu edukacji), 416 tys. (6,9%) to osoby, które wykonywały pracę inną niż zawód wyuczony, ale które w swojej pierwszej pracy wykorzystywały posiadane kwalifikacje, a 2364 tys. (39,2%) wykonywało pracę odbiegającą całkiem od zawodu wyuczonego. Jednocześnie należy zauważyć, że 653 tys. osób z omawianej zbiorowości nie posiadało zawodu wyuczonego, dlatego po uwzględnieniu tej informacji, powyższe odsetki kształtują się następująco: 48,3%, 7,7% i 44,0%.”. Dlatego też zostały podjęte działania, aby młodzież miała możliwość dostania informacji, gdzie może szukać pomocy w znalezieniu pracy, a także kto i w jaki sposób może im pomóc w założeniu działalności. Dzięki temu będą świadomi swoich wyborów i zmniejszą się ich obawy dotyczące poszukiwania pierwszego pracodawcy.

W badaniu wzięło udział 42 respondentów, mających nie więcej niż 20 lat. Były to więc osoby młode, gdzie na jedną kobietę przypadał mniej więcej jeden mężczyzna. 95% ankietowanych zadeklarowało, że w najbliższej przyszłości, zamierzają rozpocząć pracę zawodową, z czego 83% planuje pozostać przy dalszym rozwijaniu wiedzy. Jedynie dwie osoby, nie mają w najbliższej przyszłości, planów szukania pracy. Około 75% badanych wciąż nie

wie, gdzie będzie pracować po skończeniu technikum, z czego niecałe 60% stresuje się tym faktem i martwi się, że bez doświadczenia zawodowego, ciężiej będzie rozpocząć im ten etap. Wyniki te pokazują jak dużą część młodzieży dotyka problem związany z rozpoczęciem kariery zawodowej. Ponad połowa opiniodawców uznała, że spotkania mogą skutkować u nich większym spokojem, a około 85% osób potwierdziło potrzebę otrzymywania informacji na temat pracodawców, którzy są zainteresowani zatrudnianiem niedoświadczonych w zawodzie młodzieży. Świadczy to o tym, że młodzi ludzie są dobrze nastawieni na wyciągniętą w ich kierunku dłoń ze strony szkoły. Wśród młodzieży, która nie wie jeszcze gdzie będzie pracować, aż 87% uważa brak doświadczenia za swoją słabą stronę. Co więcej, dzieląc się swoimi obawami, w związku z rozpoczęciem nowego etapu, jakim jest kariera zawodowa, wymienili m.in.: brak zainteresowania firm ich osobą, odrzucenie ich kandydatury przez pracodawcę, a także niewystarczające umiejętności, co świadczy o tym, że w dużej mierze, można uczniom pomóc, poprzez zwykłą rozmowę i przekazywanie własnych doświadczeń. W dodatku podmioty zatrudniające, które uczestniczyły w spotkaniach, przekazały, iż w ich perspektywie brak doświadczenia nie jest przeszkodą, a młody pracownik w czasie etapu wdrożenia nabywa umiejętności i wiedzę potrzebną do pracy. Dodały także, że w przypadku osób bez rozbudowanego doświadczenia zawodowego, podczas selekcji CV i rozmów kwalifikacyjnych, zwracają szczególną uwagę na dotychczasowe aktywności takie jak: praktyki, staże, wolontariat, hobby, itp. Istotne są także nabyte w szkole umiejętności i osiągnięcia oraz to czy kandydat jest zainteresowany ścieżką rozwoju oferowaną przez pracodawcę. Przede wszystkim jednak liczy się nastawienie, motywacja i chęć rozwoju ze strony kandydata. Kolejnym ciekawym aspektem okazał się fakt, że jedynie 40% wszystkich ankietowanych, wyraziło chęć uczestniczenia w zajęciach praktycznych z pisania CV i listu motywacyjnego, za to na dodatkowe lekcje z rozmowy kwalifikacyjnej uczęszczałoby dobrowolnie 50% badanej grupy. Co więcej, osoby deklarujące, że mają już wiedzę, o tym gdzie dokładnie będą pracować, całkowicie nie są zainteresowane informacjami odnośnie pisania CV ale mimo wszystko, część z nich, poszłaby na ćwiczenia z rozmowy kwalifikacyjnej. Badania pokazują, że większość młodych ludzi nie martwi się zbytnio czymś co może na spokojnie zrobić w domu, szczególnie jeśli ma do pomocy Internet. Jednakże z rozmową kwalifikacyjną nie jest już tak łatwo. Można przygotować się na szereg pytań ale rekrutacje mogą przybierać różne formy. Nie zawsze będzie to miła pogawędka z pracodawcą. Czasami może pojawić się test, bądź zadanie rekrutacyjne, które ma sprawdzić zarówno nasze umiejętności jak i cechy charakteru, jakimi się odznaczamy. W dodatku rekruter nie zwraca uwagi jedynie na to co mówimy ale

jednocześnie przygląda się naszemu ubiorowi i gestom, dlatego też warto, aby osoby wchodzące na rynek pracy, miały możliwość przećwiczenia różnych

scenek, które podczas rozmów kwalifikacyjnych mogą się zdarzyć. Osoby bardziej doświadczone miałyby dzięki temu możliwość pokazania młodzieży w praktyce, na co trzeba zwracać większą uwagę. Przed spotkaniami respondentom zostało zadane jeszcze jedno pytanie, odnośnie oczekiwań jakie mają wobec przedstawicieli firm. W ankietach pojawiały się odpowiedzi takie jak: zaprezentowanie ofert pracy, omówienie zakresu obowiązków na poszczególnych stanowiskach, przedstawienie przebiegu rozmowy kwalifikacyjnej oraz jak się do niej przygotować, przekazanie podstawowych informacji o firmie, jej funkcjonowaniu, wynagrodzeniach i benefitach oraz warunkach pracy, a także zaznajomienie młodzieży z konkretnymi oczekiwaniami wobec kandydatów i podejściem do pracownika, jakim charakteryzują się pracodawcy. Interesującym tematem, jaki został poruszony zarówno wśród młodzieży jak i przedstawicieli firm, były widełki płacowe. Podawane stawki miesięczne netto miały rozpiętość między 3 tys., a 15 tys. złotych. Średnia udzielona przez respondentów to około 5 tys. Można zaobserwować, iż kobiety decydowały się na zdecydowanie niższe kwoty (3 – 7,5 tys.) od mężczyzn (3,9 – 15 tys.). Zaledwie 11 ankietowanych mieściło się w zakresie od najniższej krajowej (3 221,98) do średniej krajowej (ok. 5 600,00), w którym to pracodawcy zgłaszali chęć zatrudnienia osób niedoświadczonych zawodowo. Dodatkowo podmioty zatrudniające, z którymi spotkała się młodzież, oferują absolwentom programy dofinansowania do dalszego kształcenia. Po spotkaniach, uczniowie wypełnili drugą część ankiet. Wynika z nich, że 68% uczestników zainteresowała prezentacja podmiotów firm. Co ciekawe, przed spotkaniami, tylko 21% respondentów uważało, iż są one w ogóle potrzebne, zaś po rozmowach z przedstawicielami firm, wzrosła liczba podzielających to zdanie do 84%. Prezentacja ofert, uspokoiła 46% uczniów, którzy stwierdzili, że dodała im więcej pewności siebie, pozytywnie nastawiła na rozpoczęcie nowego etapu, zmniejszyła stres związany z ocenianiem przez pracodawcę, a także zwiększyła świadomość odnośnie wymagań jakie mają firmy wobec kandydatów. Wśród młodzieży, która ma zamiar w najbliższej przyszłości aktywnie poszukiwać pracy, 73% potwierdziło zaspokojenie potrzeby otrzymania informacji na temat pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem niedoświadczonej w zawodzie młodzieży. Co więcej 70% uczestników odważniej wybierze się na rozmowę kwalifikacyjną, z czego 93% jest skłonna pójść do pracodawcy biorącego udział w spotkaniu na rozmowę o pracę.

Badanie pokazuje, że pomimo dobrego wykształcenia, „rynku pracownika”, wielości i różnorodności podmiotów gospodarczych w okolicy, a także niewielkiej odległości od stolicy, większość uczniów, kończących szkołę, dalej nie ma świadomości o możliwościach, jakie daje im rynek pracy. Nie wiedzą na jakim poziomie mogą określać widełki płacowe, tak aby pokrywały się z tym co mogą zaoferować pracodawcy. Nie zdają sobie sprawy jakie atuty posiadają. Stresują się rozpoczęciem nowego etapu w życiu. Zdecydowana większość grupy badanej doceniła zorganizowane spotkania i uznała, że pozytywnie na nich wpłynęły. Zaspokojona została potrzeba dostawania informacji na temat pracodawców, a firmy uczestniczące w spotkaniach, miały okazję zyskać wielu kandydatów do pracy. Reprezentanci szkoły w wywiadzie przekazali, że w szkole organizowane są także porady i konsultacje dotyczące miejsca odbywania praktyk zawodowych, a tym samym miejsc potencjalnego zatrudnienia. Szkoła prowadzi także warsztaty autoprezentacji i radzenia sobie ze stresem oraz szkolenia i kursy, np. animator czasu wolnego. Uczniowie są również aktywnie zachęceni do zdobywania dodatkowych kwalifikacji poza szkołą. Co więcej, dzięki realizacji projektu, nasunął się jeszcze jeden pomysł. Jest to organizacja spotkań z absolwentami Technikum w Zespole Szkół nr 2, którzy przedstawiając swoją ścieżkę kariery zawodowej zainspirują młodzież do aktywnego działania na rynku pracy.